

Arbeidsnotater

STATISTISK SENTRALBYRÅ

IO 70/10

Oslo, 22. mai 1970

STANDARD OG GRUPPERINGER

I

NORSK FINANSSTATISTIKK

Del I

ikke for offentliggjøring. Dette notat er et arbeidsdokument og kan siteres eller refereres bare etter spesiell tillatelse i hvert enkelt tilfelle. Synspunkter og konklusjoner kan ikke uten videre tas som uttrykk for Statistisk Sentralbyrås oppfatning.

FORORD

I det utbygde nasjonalregnskap (SNA) inngår det en rekke standardgrupperinger av statistiske data som også forutsettes innarbeidd i primærstatistikken. Statistisk Sentralbyrå har i den senere tid arbeidd med å utforme standardgrupperinger av denne art som er tilpasset norske forhold. For å gjøre disse grupperingene tilgjengelige for fagkontorene vil de foreløpig bli publisert i serien Arbeidsnotater etter hvert som de foreligger. Senere, når systemet av standardgrupperinger foreligger komplett, vil de bli samlet i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker.

Standardgrupperingene gjennomføres i statistikken fra den tid Direktøren fastsetter.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 22. mai 1970

Petter Jakob Bjerve

Mikael Selsjord

INNHOOLD

	Side
I. Standard for gruppering av finansobjekter	4
1. Formålet med standarden	4
2. Klassifiseringsprinsippene	4
3. Oversikt over standarden	5
4. Definisjoner	5
5. Bruken av standarden	9
6. Jamføring av standarden med Byråets tidligere standard og den internasjonale standard for gruppering av finansobjekter	10
Vedlegg 1. Standard for gruppering av finansobjekter	12
Vedlegg 2. Byråets tidligere standard for gruppering av finans- objekter	14
Vedlegg 3. SNA-standard for gruppering av finansobjekter	14
II. Standard for gruppering av institusjonelle enheter etter samfunns- økonomiske hovedfunksjoner	15
1. Den institusjonelle enhet	15
2. De samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner	16
3. Prinsipper for standarden	17
4. Definisjoner	18
5. Bruken av standarden	20
Vedlegg. Standard for gruppering av institusjonelle enheter etter samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner	21
III. Det institusjonelle sektorsystem i nasjonalregnskap og finans- statistikk	22
1. Prinsipper for det institusjonelle sektorsystem	22
2. Oversikt over sektorsystemet	25
3. Definisjoner	25
4. Jamføring med SNA-sektorsystemet for den institusjonelle del av nasjonalregnskapet	30
Vedlegg 1. Det institusjonelle sektorsystem	33
Vedlegg 2. Det tidligere sektorsystem i kredittmarkedstatistikken.	35
IV. Næringsgruppering av foretak til bruk for kredittmarkedstatistikken	36
1. Bruksområde	36
2. Den statistiske enhet	36
3. Foretakets næring	36
4. Næringssektorenes innhold	36
5. Avvik mellom den nye og den tidligere næringsgruppering i kredittmarkedstatistikken	39
6. Næringsgrupperingens tilknytning til den internasjonale standard for næringsgruppering	40
Vedlegg 1. Næringsgrupperingens sektorinndeling	41
Vedlegg 2. Den tidligere næringsgruppering i kredittmarked- statistikken	42

I. STANDARD FOR GRUPPERING AV FINANSOBJEKTER

1. Formålet med standarden

I Norge har vi ingen regnskapslov som gir bestemmelser om regnskapenes form og innhold. I enkelte lover, bl.a. aksjeloven, gis det spredte bestemmelser om regnskapsføringen. Ellers er det for visse virksomhetsarter utarbeidd generalkontoplaner som kan være veiledende for regnskapsoppleggene. I det store og hele er likevel regnskapsutformingen stort sett overlatt til den enkelte regnskapsførende enhet. Av denne grunn vil regnskapenes form, bl.a. de spesifikasjonene som gis i balansen, variere fra regnskap til regnskap, noe som vanskeliggjør regnskapsjæmføring og statistisk bearbeiding.

Et vilkår for statistisk bearbeiding, bl.a. aggregering av balanseoppgavene for en gruppe regnskapsførende enheter til en sektorbalanse, er at balansepostene er definert på samme måte i alle balanseoppgaver. Formålet med standarden for gruppering av finansobjekter er å definere et slikt sett av finansielle balanseposter til bruk i offentlig norsk statistikk.

2. Klassifiseringsprinsippene

Standardgrupperingen av finansobjekter tar sikte på å definere objektgrupper som er hensiktsmessige ut fra analytiske synspunkter. Dette oppnås ved at postene samles i et begrenset antall objektgrupper som er mest mulig ensartet sammensatt med hensyn til den samfunnsøkonomiske funksjon de enkelte objekter skal tjene. Som eksempler på slike funksjoner kan en nevne betalingsfunksjonen som er karakteristisk for objektarter som sedler og sjekkbare bankinnskott og kredittformidlingsfunksjonen som er karakteristisk for objektarter som ihendehaverobligasjonslån, aksjekapital og direkte lån. Ved siden av den samfunnsøkonomiske funksjon har også objektartenes likviditetsgrad vært bestemmende for gruppeinndelingen. Ulikhet i likviditetsgrad har f.eks. gjort det ønskelig å skille mellom objektarter som statskasseveksler og ihendehaverobligasjoner og mellom ihendehaverobligasjoner og

plasseringer i direkte utlån som pantelån. Videre har likviditetsgraden vært bestemmende for den rekkefølge finansobjektene har fått i standarden, idet disse i prinsippet er gruppert etter synkende likviditet.

Enkelte grupper av finansobjekter kan være bygd opp av en rekke mer eller mindre ensartede balanseposter. Da det ut fra beskrivende eller analytiske formål kan være ønskelig å få mer detaljerte opplysninger for slike poster, definerer standarden undergrupper i forskjellige nivåer. For lån f.eks. skilles det mellom lånetyper som etter sin art er kortsiktige og langsiktige. Disse to grupper deles så videre opp etter de ulike lånetyper som forekommer.

3. Oversikt over standarden

En oversikt over standarden er gitt i vedlegg 1. De tosifrede hovedgrupper representerer den minimumsgruppering som forutsettes innarbeidd i statistikken. Objektgrupper og undergrupper forutsettes brukt i de tilfelle hvor det er ønskelig med sterkere spesifisering av balansepostene. Ønskes ytterligere spesifikasjoner, kan dette foretas etter behov under standardens laveste nivå for de enkelte hovedgrupper.

4. Definisjoner

Finansobjekter defineres som poster som er aktiver i balansen for en regnskapsførende enhet og på samme tid passiver i balansen for en annen regnskapsenhet. Ved denne definisjonen avgrenses finansobjektene fra balanseposter som representerer realobjekter og egenkapital (ekskl. aksjekapital).

01 Gull og trekkrettigheter i I.M.F. defineres som Norges Banks gullfond og de midlertidige plasseringer i gull, ordinær posisjon i I.M.F. og spesielle trekkrettigheter i I.M.F. Verdsetting: bokført verdi, pariverdi eller markedsverdi. Gull behandles som en aktivapost for Norges Bank og som en passivapost for sektoren Utlandet.

03 Sjekkkdisponible bankinnskott defineres som konti som kan disponeres på anfordring eller ved bruk av sjekker i Norges Bank, Postsparebanken, forretningsbanker, sparebanker, Norges kommunalbank og utenlandske banker, og ved bruk av girerings- eller utbetalingskort i postgiroen. Verdsetting: bokført verdi lik pålydende verdi.

031 Sjekkd Disponibile folioinnskott defineres som ordinære innskotts-konti som kunden kan disponere på anfordring, ved bruk av sjekker eller ved girering og utbetalingskort i postgiroen, dvs. folioinnskott i Norges Bank, postgiroinnskott, innskott på anfordring i forretningsbanker og sparebanker og lønnskoti i de forskjellige finansinstitusjoner. Dertil kommer sjekkd- disponible innskott i utenlandske banker.

032 Sjekkd Disponibile kredittmidler defineres som bevilgede, ikke disponerte byggelån og kassekreditter som er åpnet og klar for disponering av kunden.

04 Bankinnskott på tid defineres som alle typer innskott i Norges Bank, Postsparebanken, forretnings- og sparebanker, Norges kommunalbank og utenlandske banker som ikke ordinært kan disponeres på anfordring. Alle kontomellomværender mellom forretnings- og sparebanker som ikke kan disponeres på anfordring, regnes som bankinnskott på tid. Verdsetting: bokført verdi lik pålydende verdi.

041 Termininnskott defineres som innskott med fast løpetid fra innskott til uttak. Slike innskott kan disponeres før terminens utløp, men da mot dekort i renten.

042 Innskott på oppsigelse defineres som innskott som i alminnelighet bare gir full renteavkastning ved forskriftsmessig oppsigelse. Disse konti kan også disponeres uten oppsigelse, men da mot rentedekort.

0422 Innskott fra 1 til 3 måneders oppsigelse (fra andre enn banker) svarer til innskott på sparevilkår. Disse innskott kan, innen visse grenser, disponeres fritt av kunden, uten dekort i renten.

043 Innskott på andre vilkår defineres som innskott hvor det mellom banken og kunden er avtalt særvilkår.

044 Bundne innskott defineres som innskott som etter kontrakten ikke skal disponeres før etter at det har gått en bestemt tid. Eksempel: skattefrie fondsavsetninger etter lov av 14. desember 1962 og skattefri banksparing.

05 Statskasseveksler defineres som kortsiktige veksler utstedt av staten som legges fram til diskontering for banker og andre interesserte. Verdsetting: bokført verdi lik pålydende verdi.

06 Ihendehaverobligasjoner defineres som partialobligasjoner utstedt til ihendehaveren og omfatter foruten ihendehaverobligasjoner utstedt av staten (inkl. premieobligasjoner) de partialobligasjonslån som etter § 15 i

lov av 25. juni 1965 om adgang til regulering av penge- og kredittforholdene, kreves godkjent av Finansdepartementet. Verdsetting: bokført verdi, markedsverdi og pålydende verdi.

07 Aksjer defineres som ordinære aksjer og preferanseaksjer i aksjeselskaper og kommandittaksjeselskaper (jfr. loven av 6. juli 1957, nr. 4 og 5) og andeler i andelslag med begrenset ansvar. Verdsetting: bokført verdi, markedsverdi og pålydende verdi.

08 Lån defineres som gjeldsforhold oppstått etter initiativ fra debitor som ikke er knyttet til ihendehaverobligasjoner. Verdsetting: bokført verdi lik pålydende verdi. Direkte avskrivning regnes som tap og går til fradrag på pålydende verdi. En bloc-avskrivninger regnes som avsetninger.

081 Kortsiktige låneformer defineres i prinsippet som lån med opprinnelig løpetid under ett år. Som en tilnærming regner en under denne gruppe låneformer som i alminnelighet er kortsiktige.

0811 Veksler defineres i samsvar med § 1 (den trukne veksel) og § 75 (den egne veksel) i lov om veksler av 27. mai 1932. Trassaten (akseptanten) regnes som vekseldebitor. Veksler deponert som sikkerhet i forbindelse med diskontering av avbetalingskontrakter regnes ikke med.

0812 Kontolån defineres som kortsiktige a konto lån bortsett fra kassekreditt og byggelån i banker. Eks.: statens kontolån i offentlige institusjoner.

0813 Utlån/Lån mot avbetalingskontrakter. Dette objekt omfatter alle utlån i forbindelse med diskontering av avbetalingskontrakter uansett om diskontøren har deponert tilleggsikkerhet i form av veksler eller gjeldsbrev.

0814 Kassekreditt defineres som i formen kortsiktige a konto lån i banker hvor det er bevilget en øvre grense for det beløp kunden kan disponere. Det forutsettes at kunden nytter kontoen som en betalingskonto som tar imot løpende innbetalinger til kunden og som kan disponeres for kundens løpende utbetalinger opptil den bevilgede øvre grense. Som lånebeløp regnes det bevilgede beløp. Det til enhver tid disponible beløp regnes som sjekkdisponibelt bankinnskott.

0815 Byggelån defineres som kortsiktige lån bevilget som en kassekreditt over den periode byggearbeidet foregår og som kan disponeres etter hvert som bygget skrider fram. Når bygget er ferdig, innfris lånet ved at dette konverteres, vanligvis i et langsiktig pantelån, enten i vedkommende kredittinstitusjon eller i en annen kredittinstitusjon. Som lånebeløp regnes det samlede bevilgede beløp. Det til enhver tid ikke disponerte beløp regnes som sjekkdisponibelt bankinnskott.

082 Langsiktige låneformer defineres i prinsippet som lån med opprinnelig løpetid på ett år eller mer. Som en tilnærming regner en under denne gruppe låneformer som i alminnelighet er langsiktige.

0821 Spareobligasjoner defineres som spesielle lån til staten hvor det innbetalte beløp med tillegg av renter normalt forutsettes tilbakebetalt etter et visst antall år, men som også kan kreves innfridd etter långiverens ønske. Renteavkastningen øker som regel progressivt med antall år som pengene blir stående inntil kontraktmessig forfallstidspunkt.

0822 Forvaltningsbevis og andelsbevis defineres som gjeldsbevis overdratt til en banks kunder, som i formen representerer andeler av bankens pantobligasjonsbeholdning. Såvel anbrakt kapital som rentebetaling er garantert av banken.

0823 Vekselobligasjons- og gjeldsbrevlån. Vekselobligasjonslån defineres som i formen kortsiktige lån som fornyes etter f.eks. 3 eller 6 måneder ved betaling av avdrag. Avdragene er stipulert slik at lånet får en bestemt faktisk løpetid, f.eks. 5 år. Gjeldsbrevlån er i alminnelighet en i formen mer langsiktig lånekontrakt som ikke trenger fornyelse ved hver avdragsbetaling, men kan også, hva løpetiden angår, være utformet på samme måte som en vekselobligasjon. Begge låneformene er som regel sikret ved kausjon og tilleggssikkerhet som pant og deponering av verdipapirer.

0824 Poliselån defineres som en forsikringstakers lån i sitt forsikringsselskap hvor det tas sikkerhet i forsikringstakers polise.

0825 Pantobligasjonslån defineres som lån hvor det som sikkerhet er deponert pantobligasjon i fast eiendom eller andre pantbare verdier.

0826 Ansvarlig lånekapital defineres som direkte lån som hva sikkerhet angår står tilbake for alle forpliktelser bortsett fra aksjekapitalen. Ansvarlig lånekapital i partialobligasjons form regnes som ihendehaverobligasjonslån (også kalt lån mot lånebevis).

09 Forsikringskrav defineres som summen av livsforsikringsselskaperes reserver for dekning av forsikringsansvar etter polisene og andre oppsamlede reserver som kan tilskrives forsikringstakerne og samlet netto kapital hos pensjonskasser og pensjonsfond. Verdsetting etter aktivenes bokførte verdi, markedsverdi eller pålydende verdi.

10 Eierkapital defineres som langsiktig kapital utenom aksje- og andelskapital i selskaper med begrenset ansvar, som gir kreditor eierrettigheter i vedkommende foretak eller institusjon. Som eksempler på eierkapital nevnes statens innskottskapital i statsforetak¹⁾, statens grunnfondsinnskott i statsbankene, statens og Norges Banks kapital i de internasjonale finansinstitusjoner (IMF, IBRD, etc.), kapital i SAS og andelskapital i ansvarlige selskaper og sameier.

1) Jfr. lov av 25. juni 1965.

11 Varekreditter defineres som forskott på bestilte, ikke leverte varer og leveringskreditter på leverte, ikke betalte varer. I den utstrekning omsetningsbeløpet er dekket av vekslers, eller selger har ytt kjøper et lån i kontraktmessig form med vanlig sikkerhet (f.eks. verkstedkreditter), regnes ikke beløpet som varekreditt, men grupperes som henholdsvis vekslers og lån. Verdssetting: bokført lik pålydende verdi.

12 Andre fordringer/Annen gjeld defineres som alle fordrings- og gjeldsposter i balansen som ikke kan føres under objektgruppene 01 til 11 i standarden.

121 Transitoriske poster defineres som utgifts- eller inntektsposter som ennå ikke er ført over vinnings- og tapskonto, men hvor betaling har funnet sted. Postene føres imidlertid i balansen inntil de føres ut over vinnings- og tapskonto. Eksempler: Den del av betalt husleie som vedrører neste regnskapsår. Den del av betalte forsikringspremier som vedrører neste regnskapsår.

122 Antesipative poster defineres som utgifts- eller inntektsposter som er ført over vinnings- og tapskonto, men hvor betaling ennå ikke har funnet sted. Postene føres imidlertid i balansen inntil oppgjør. Eksempler: Skatte- og trygdetrekk i ansattes lønninger som er utgiftsført, men ennå ikke overført til skatteoppkreveren. Utgiftsførte renter som ennå ikke er forfalt til betaling.

5. Bruken av standarden

Standarden brukes dels ved klassifisering av finansobjekter i balansene og dels ved klassifisering av transaksjoner i finansobjekter. Kryssgrupperinger etter andre kjennetegn, bl.a. debitor- og kreditorforhold, kan ofte forekomme.

1. Kryssgruppering etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor. Ved denne kryssgruppering nyttes standarden sammen med det institusjonelle sektorsystem som er fastsatt for finansstatistikk og nasjonalregnskap¹⁾. Dette sektorsystem definerer debitor- og kreditorsektorene.

1) Se avsnitt III i dette notat. Når det gjelder gruppering av ihende-haverobligasjoner og aksjer, viser en til Norsk Standard Nr. 896 Kode for nummerering av verdipapirer. Denne standard fastsetter en kode for nummerering av verdipapirer, spesielt til bruk ved elektronisk databehandling. Koden er tilpasset det institusjonelle sektorsystem.

2. Kryssgruppering etter finansobjekt, debitor-/kreditorsektor og næringssektor.

Ved denne kryssgruppering nyttes den institusjonelle næringsklassifikasjon som er fastsatt for finansstatistikk og nasjonalregnskap¹⁾. Denne klassifikasjon definerer debitorens og kreditorens næringsforhold.

3. Kryssgruppering etter finansobjekt, debitor-/kreditorsektor, eventuelt næringssektor og geografisk område.

En nytter her Byråets standardgrupperinger etter fylke, handelsområder og land²⁾. Disse standarder definerer debitorenes og kreditorenes geografiske posisjoner.

Ved disse kryssgrupperinger vil en i alminnelighet nytte hovedgrupperingen, dvs. det høyeste siffernivå i standarden for klassifisering av finansobjekter. Undergruppene i denne standard nyttes i første rekke ved enkle grupperinger av en sektors beholdning av finansobjekter (marginale fordelinger av finansobjekter).

6. Jamføring av standarden med Byråets tidligere standard og den internasjonale standard for klassifisering av finansobjekter

Da Byråets opplegg for kredittmarkedstatistikk ble gjennomført i begynnelsen av 1950-årene, ble det fastsatt en standard for klassifisering av finansobjekter som er vist i vedlegg 2. En nærmere beskrivelse av standarden er gitt i publikasjonen Kredittmarkedstatistikk 1966, side 19. Denne standard definerte bare hovedgruppene av finansobjekter. En vil finne at denne standard og hovedgruppene i den nye standard avviker på følgende punkter:

1. Bankinnskott er i den nye standard splittet opp i Sjekkd Disponibile bankinnskott og Bankinnskott på tid.
2. Sjekkd Disponibile bankinnskott er i den nye standard definert slik at de også omfatter bevilgede, ikke disponerte byggelån og kassekreditter.
3. Utlån er definert slik at de omfatter bevilgede byggelån og kassekreditter mot tidligere bare utnyttede kreditter. For vekslere regnes trassat (akseptant) for debitor. Tidligere var dette

1) Se avsnitt IV i dette notat.

2) En viser her til Byråets standard for geografiske grupperinger.

tilfelle bare for utenlandske vekslers, idet en for norske vekslers regnet diskontøren som debitor.

4. Varekreditter er i den nye standard skilt ut fra Andre fordringer/ Annen gjeld. Det foreligger dessuten en terminologisk ulikhet, idet kapitalinnskott i den nye standard er kalt eierkapital.

Den internasjonale standard for klassifisering av finansobjekter som er utarbeidd av FN, er gjengitt i vedlegg 3. Den nye norske standard kan betraktes som en norsk tilpasning til denne standard. Hovedgruppene i den norske standard og den internasjonale standard viser følgende ulikheter:

1. Currency and transferable deposits er i den norske standard splittet opp i sedler og skillemynt og sjekkd Disponibile bankinnskott. Oppdelingen antas å være av interesse både ut fra beskrivende og analytiske synspunkter.
2. Bills and bonds, short-term. Etter norske forhold vil denne objektgruppe omfatte vekslers og statskassevekslers. I mange land er det adgang til å rediskontere vekslers i sentralbanken. Denne objektgruppe vil derfor i slike land representere sterkt likvide midler. I Norge derimot er det ikke adgang til rediskontering i Norges Bank. Vekslers må derfor betraktes som en kortsiktig utlånsform. Av denne grunn er vekslers i den norske standard tatt med under utlån, slik at statskassevekslers danner en egen objektgruppe.
3. Corporate equities, including capital participations er i den norske standard splittet i aksjer og eierkapital. Dette er gjort fordi de to objekttypene har ulik likviditetsgrad.
4. Short-term loans and Long-term loans er i den norske standard slått sammen til en objektgruppe. Dette er gjort dels fordi det ofte er vanskelig å skille mellom lån som i realiteten er kort- og langsiktige, og dels fordi en på andre måter vil analysere lånenes løpetid på en mer nyansert måte. Standarden inneholder imidlertid på tredje siffernivå en gruppering etter kort og langt sikt på grunnlag av lånekontraktenes art.
5. Net equity in quasi-corporate enterprises. Denne gruppe som omfatter andelskapital i ansvarlige selskaper og sameier er inkludert i objektet Eierkapital.
6. Other accounts receivable and payable og Other claims er i den norske standard slått sammen til en objektgruppe Andre fordringer/ Annen gjeld.

På alle andre punkter skulle de to standarder falle sammen.

VEDLEGG 1. STANDARD FOR GRUPPERING AV FINANSOBJEKTER

Hoved- grup- per	Grup- per	Under- grup- per	Nivåbetegnelser	Gruppebetegnelser
01			Gull og trekkrettigheter i IMF	
	011		Gullbeholdning og midlertidig anbrakt i gull	
	012		Trekkrettigheter i IMF	
		0121	Reserveposisjon i IMF	
		0122	Spesielle trekkrettigheter i IMF (SDR)	
02			Sedler og skillemynt	
	021		Sedler	
	022		Skillemynt	
03			Sjekkdisponible bankinnskott	
	031		Sjekkdisponible folioinnskott	
		0311	Innskott på anfordring	
		0312	Lønnskoti	
	032		Sjekkdisponible kredittmidler	
		0321	Ikke-disponerte kassekredittmidler	
		0322	Ikke-disponerte byggelånsmidler	
04			Bankinnskott på tid	
	041		Termininnskott	
	042		Innskott på oppsigelse ¹⁾	
		0421	Innskott på inntil 1 måneds oppsigelse	
		0422	Innskott fra 1 til 3 måneders oppsigelse	
		0423	Innskott fra 3 til 6 måneders oppsigelse	
		0424	Innskott fra 6 til 12 måneders oppsigelse	
		0425	Innskott på mer enn 12 måneders oppsigelse	
	043		Innskott på andre vilkår	
	044		Bundne innskott	
		0441	Skattefri banksparing	
		0442	Andre bundne innskott	
05			Statskasseveksler/Statskasseveksellån	
06			Thendehaverobligasjoner/Thendehaverobligasjonslån	
	061		Ordinære partialobligasjoner	
	062		Konvertible partialobligasjoner	

1) Laveste grense i den fastsatte oppsigelsestid ikke medregnet.

VEDLEGG 1 (forts.)

Hoved- grup- per	Grup- per	Under- grup- per	Nivåbetegnelser	Gruppebetegnelser
07			Aksjer/Aksjekapital	
	071		Børsnoterte aksjer	
	072		Ikke-børsnoterte aksjer	
	073		Andeler i andelslag	
08			Utlån/Lån	
	081		Kortsiktige låneformer	
		0811	Veksler/Aksepter	
		0812	Kontolån	
		0813	Utlån/Lån mot avbetalingskontrakter	
		0814	Kassekreditt	
		0815	Byggelån	
		0816	Andre kortsiktige låneformer med løpetid under ett år	
	082		Langsiktige låneformer	
		0821	Spareobligasjoner	
		0822	Forvaltningsbevis og andelsbevis	
		0823	Vekselobligasjons- og gjeldsbrevlån	
		0824	Poliselån	
		0825	Pantobligasjonslån	
		0826	Ansvarlig lånekapital	
		0827	Andre langsiktige låneformer med løpetid ett år og over	
09			Forsikringskrav/Forsikringsforpliktelser	
10			Eierkapital	
11			Varekreditter	
	111		Forskott på ikke leverte varer	
	112		Kreditter på leverte varer	
12			Andre fordringer/Annen gjeld	
	121		Transitoriske poster	
	122		Antesipative poster	
	123		Diverse fordringer/Diverse gjeld	

VEDLEGG 2. BYRÅETS TIDLIGERE STANDARD FOR GRUPPERING AV FINANSOBJEKTER

Fordringer	Gjeld
1. Gull	1. Gull
2. Sedler og skillemynt	2. Sedler og skillemynt i omløp
3. Bankinnskott	3. Bankinnskott
4. Statskasseveksler	4. Statskassevekselgjeld
5. Ihendehaverobligasjoner	5. Ihendehaverobligasjonsgjeld
6. Aksjer	6. Aksjekapital
7. Utlån	7. Lån
8. Forsikringskrav	8. Forsikringsforpliktelser
9. Kapitalinnskott	9. Kapitalinnskott
10. Andre fordringer	10. Annen gjeld

VEDLEGG 3. SNA-STANDARD FOR GRUPPERING AV FINANSOBJEKTER

1. Gold
2. Currency and transferable deposits
3. Other deposits
4. Bills and bonds, short-term
5. Bonds, long-term
6. Corporate equity securities, including capital participations
7. Short-term loans n.e.c.
8. Long-term loans n.e.c.
9. Net equity of households on life insurance reserves and on pension funds
10. Net equity in quasi-corporate enterprises
11. Trade credit and advances
12. Other accounts receivable and payable
13. Other claims

II. STANDARD FOR GRUPPERING AV INSTITUSJONELLE ENHETER ETTER SAMFUNNS- ØKONOMISKE HOVEDFUNKSJONER

1. Den institusjonelle enhet

Den institusjonelle enhet defineres som den besluttende økonomiske enhet. En slik besluttende økonomisk enhet omfatter all formue (aktiver og passiver) og virksomhet som er underlagt en selvstendig og felles besluttende myndighet og en selvstendig og felles økonomisk forvaltning.

For fysiske personer består enheten av de personer som for en vesentlig del disponerer sin inntekt i fellesskap og hvor de økonomiske beslutninger som tas i stor utstrekning får konsekvenser for vedkommende gruppe personer. Denne enhet er familiehusholdningen som kan bestå av en eller flere personer. Enheten omfatter alle aktiver og passiver som eies av gruppen og all økonomisk virksomhet som disse personer driver¹⁾.

For juridiske personer som aksjeselskaper, andelslag, sameier²⁾, foreninger, organisasjoner og offentlige forvaltningsinstitusjoner omfatter enheten alle aktiver og passiver som eies og disponeres av vedkommende juridiske person og all økonomisk virksomhet som er underlagt denne. Slike enheter vil være avgrenset i form av regnskaper som omfatter såvel balanse som vinnings- og tapsregnskap. Også for juridiske personer kan det opptre "familier", dvs. to eller flere juridiske enheter under en felles besluttende myndighet (konserner). I slike tilfelle bør en så langt det er praktisk mulig, nytte den gruppe av juridiske enheter som står under felles styre (konsernet) som enhet og ikke den minste juridiske enhet (dvs. det enkelte aksjeselskap innen konsernet).

-
- 1) I folketellinger og andre demografiske undersøkelser har andre husholdningstyper vært nyttet, bl.a. kosthusholdningen og anstalthusholdningen, dvs. en gruppe personer som bor og spiser sammen, men som ellers ikke opptrer som en besluttende og økonomisk enhet.
 - 2) Av praktisk-statistiske grunner vil sameier som ansvarlige selskaper, interessentselskaper etc. ofte ikke kunne behandles som statistiske enheter, men deles opp og fordeles på eierne i forhold til eierandelene. Dette gjelder bl.a. for statistikk som bygger på skattelikningen.

2. De samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner

Med samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner vil vi her forstå de hovedfunksjoner som er avgjørende for enhetenes samfunnsøkonomiske karakter. Stort sett kan det skilles mellom følgende hovedfunksjoner:

- (i) Den offentlige forvaltningsfunksjon. Denne funksjon er bl.a. karakterisert ved myndighet til å utlikne og kreve inn skatter og til å disponere skattemidler og lånemidler dels som inntektsoverføringer og kreditter til visse grupper i samfunnet, og dels som investeringer i offentlig konsumkapital og som offentlig konsum. De institusjonelle enheter som er karakterisert ved denne hovedfunksjon er statsforvaltningen, trygdeforvaltningen og kommuneforvaltningen. Også disse institusjoner produserer varer og tjenester i forbindelse med investering i offentlig konsumkapital og offentlig konsum, men det er den offentlige forvaltningsfunksjon som er deres samfunnsøkonomiske hovedfunksjon.
- (ii) Kredittfunksjonen. Ved denne funksjon stilles det likvide midler til disposisjon mot at det oppstår en tilsvarende gjeldsforpliktelse for mottakeren. De institusjonelle enheter som er karakterisert ved denne hovedfunksjon er finansielle foretak som banker, kredittforeninger, finansieringsselskaper og forsikringsselskaper. Disse foretak produserer også tjenester i forbindelse med forvaltning og formidling av betalinger etc., men det er kredittformidlingen i vid forstand som er deres samfunnsøkonomiske hovedfunksjon.
- (iii) Produksjonsfunksjonen. Ved denne prosess skjer det en transformasjon av produksjonsfaktorer (vare- og tjenesteinnsats, arbeidskraft og kapital) til et ferdig produkt. De institusjonelle enheter som er karakterisert ved denne hovedfunksjon er de ikke-finansielle foretak (ikke-personlige og personlige) som har som økonomisk formål å produsere varer og tjenester. En kan her skille mellom forretningsmessige foretak som har til formål å omsette sine produkter i et marked til priser som gir et nettoutbytte utover produksjonskostnadene, og ikke-forretningsmessige foretak som ikke har noe slikt profittformål med sin virksomhet.
- (iv) Konsumfunksjonen. Ved denne prosess forbrukes produktene (varer og tjenester) uten at det skjer noen transformasjon til nye produkter. De institusjonelle enheter som er karakterisert ved denne hovedfunksjon er husholdningene. En skiller her mellom privat konsum, dvs. det konsum som kan henføres direkte til husholdningene, og offentlig konsum som omfatter den

del av stats- og kommuneforvaltningens bruk av varer og tjenester (inkl. beregnet slit på konsumkapitalen) som ikke går til investering i konsumkapital eller selges til andre sektorer.

3. Prinsipper for standarden

En standard for gruppering av institusjonelle enheter etter samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner har først og fremst interesse for kredittmarkedstatistikk, inntektsstatistikk og annen finansstatistikk og for all statistikk som går inn i den institusjonelle del av nasjonalregnskapet. Det kreves av en slik standard dels at den skal gi en hensiktsmessig gruppering ut fra beskrivende synspunkter, dvs. standarden skal gi en relevant modell av virkeligheten, og dels at grupperingen skal være hensiktsmessig ut fra analytiske synspunkter. Ved å velge de samfunnsmessige hovedfunksjoner som kjennemerke for grupperingen vil begge disse behov bli dekket.

Ved oppbygging av standarden har en funnet det hensiktsmessig å fastlegge rekkefølgen av hovedsektorene etter i hvilken grad de offentlige myndigheters beslutninger er avgjørende for enhetenes disposisjoner. De enheter som går inn i hovedsektoren offentlig forvaltning stilles derfor først i standarden. Denne sektor vil gjennom finanspolitikk, kreditt- og pengepolitikk og annen økonomisk politikk virke inn på den økonomiske utvikling innen de andre sektorer i systemet. - Deretter følger de enheter som går inn i hovedsektoren finansinstitusjoner. Kredittpolitikken tar i stor utstrekning sikte på ved hjelp av direkte avtaler eller andre mer indirekte tiltak å virke inn på finansinstitusjonenes disposisjoner, slik at disse kommer i takt med den generelle økonomiske politikk. Derved vil finansinstitusjonene bli et virkemiddel for den økonomiske politikk når det gjelder å påvirke den økonomiske utvikling innen de andre sektorer. Disse andre sektorer er dels de ikke-finansielle foretak og dels husholdningene som kommer til slutt i standarden.

De institusjonelle enheter som går inn i de enkelte funksjonelle hovedgrupper kan være forskjellige hva angår den måte de utøver sin hovedfunksjon på. Dette gjør det ønskelig å foreta oppdeling i undersektorer etter forskjellige kjennetegn knyttet til hovedfunksjonene. Slik oppdeling kan også være ønskelig ved visse kombinasjoner av hovedfunksjonene innenfor samme enhet. Oppdelingen bør foretas på en slik måte at grupperingen blir interessant ut fra beskrivende og analytiske synspunkter.

Standardens sektorinndeling er vist i vedlegget.

4. Definisjoner

1. Offentlig forvaltning. Denne hovedsektor omfatter alle institusjoner som er underlagt statlige eller kommunale myndigheter og som står for den offentlige forvaltning. Med offentlig forvaltning forstås her all virksomhet i forbindelse med offentlig konsum, investeringer i offentlig konsumkapital, inntektsoverføringer og kreditttyting til de private sektorer og finansiering av slik virksomhet ved skatteoppkreving og låneopptak. Offentlig kreditttyting fra kredittinstitusjoner og offentlig forretningsdrift i bedrifter som er tilfredsstillende regnskapsmessig atskilt fra den offentlige forvaltning tas ikke med under denne hovedsektor.

11 Statsforvaltningen. Denne sektor omfatter alle regnskapsmessig avgrensede forvaltningsinstitusjoner som er underlagt de sentrale statsmyndigheter. Sektoren omfatter dessuten ikke-forretningsmessige institusjoner som er underlagt statsmyndighetene, men som yter tjenester også til private foretak og husholdningene. Særskilt organiserte trygdeordninger, kredittinstitusjoner og statens forretningsdrift tas ikke med under denne sektor.

12 Trygdeforvaltningen. Sektoren omfatter alle særskilt organiserte trygdeordninger opprettet ved lov som har til formål å yte sosial støtte til hele befolkningen eller til deler av befolkningen. Virksomheten finansieres i alminnelighet ved oppkreving av premier fra medlemmer og arbeidsgivere og ved tilskott fra stat og kommuner. Pensjonsordninger i arbeidsgiverforhold tas ikke med under denne hovedsektor.

13 Kommuneforvaltningen. Sektoren skal i prinsippet omfatte alle regnskapsmessig avgrensede forvaltningsinstitusjoner som er underlagt de kommunale myndigheter. Da den kommunale forretningsdrift etter de nye regnskapsforskrifter for kommunene ikke er tilfredsstillende regnskapsmessig atskilt fra kommuneforvaltningen, blir kommuneforvaltning og kommunal forretningsdrift å behandle som en sektor.

2. Finansinstitusjoner. Denne sektor omfatter institusjoner som formidler kreditt ved å ta imot midler fra allmennheten eller den offentlige forvaltning i en eller annen form for innlån og som plasserer disse midler i en eller annen form for kreditter.

22 Innskottsfinansierte banker. Sektoren omfatter institusjoner som i det vesentlige finansierer sin kredittvirksomhet ved å motta innskott fra allmennheten.

23 Obligasjonsfinansierte banker. Denne sektor omfatter institusjoner som etter sine statutter har adgang til å finansiere sin kredittvirksomhet ved å ta opp ihendehaverobligasjonslån.

24 Andre finansieringsselskaper. Sektoren omfatter institusjoner som i det vesentlige finansierer sin kredittvirksomhet ved direkte lån og ved emisjoner av aksjer eller andeler.

25 Livsforsikring o.l. Sektoren omfatter institusjoner som mottar midler i form av premier og avkastning på plasseringer som akkumuleres for senere utbetaling i form av pensjoner eller kapitalbetalinger ved død eller oppnådd bestemt alder. De mottatte midler plasseres utbyttebringende i en eller annen form for kreditter. Pensjonsinnretninger som ikke bygger på kapitaloppsamlingsprinsippet går ikke inn i sektoren.

26 Skadeforsikring. Denne sektor omfatter institusjoner som mot en fast betaling (forsikringspremier) overtar økonomisk ansvar (forsikringsansvar) som følge av at visse ting hender eller visse situasjoner oppstår. Midlene som akkumuleres bare over forsikringsperioden, vil på grunn av forretningenes art opptre som en stabil masse som plasseres utbyttebringende i en eller annen form for kreditter.

3. Ikke-personlige foretak. Denne sektor omfatter alle ikke-finansielle foretak organisert som juridiske personer med begrenset ansvar, som ansvarlige selskaper eller andre former for sameie¹⁾, og som har et økonomisk formål med virksomheten. Sektoren omfatter videre avdelinger av utenlandske foretak som driver virksomhet i landet og dessuten private ikke-forretningsmessige institusjoner som har til formål å yte tjenester til næringslivet eller husholdningene.

31 Forretningsmessige foretak o.l. Sektoren omfatter alle forretningsmessige foretak og dessuten private ikke-forretningsmessige institusjoner og organisasjoner som har til formål å yte tjenester til slike foretak.

32 Ikke-forretningsmessige konsumentorienterte institusjoner o.l. Denne sektor omfatter religiøse, humanitære, politiske og andre ikke-forretningsmessige foreninger, institusjoner og organisasjoner som har til formål å yte tjenester til private konsumenter.

4. Personlig næringsdrivende og lønnstakere o.l. Sektoren omfatter alle personlige enheter enten de er næringsdrivende, lønnstakere eller ikke-yrkesaktive.

41 Personlig næringsdrivende. Denne sektor omfatter alle ikke-finansielle foretak organisert som personlige firma (inklusive eierens husholdning) som har et økonomisk formål. For å grupperes under denne sektor

1) Jfr. note 2, side 15.

forutsettes det at minst 50 prosent av husholdningens inntekt kommer fra vedkommende næringsvirksomhet.

42 Lønnstakere o.l. Denne sektor omfatter husholdninger hvor minst 50 prosent av inntekten kommer fra andre kilder enn næringsinntekt, dvs. lønninger, pensjoner, trygdestønader eller formuesinntekt.

5. Utlandet. Hovedregelen er at alle institusjonelle enheter utenfor landets grenser som har økonomisk tilknytning til institusjonelle enheter i landet grupperes under sektoren Utlandet. Som særtilfeller kan nevnes at en som utenlandsk også regner andre staters ambassader, konsulater og militære etablissementer i landet. Tilsvarende regnes vårt lands representasjon i utlandet som del av sektoren Statsforvaltningen, dvs. innenlandsk. Avdelinger etc. av norske foretak som driver sin virksomhet i utlandet regnes som utenlandsk. Tilsvarende regnes avdelinger etc. av utenlandske foretak som driver sin virksomhet i vårt land som del av sektoren Ikke-personlige foretak, dvs. innenlandsk. Fellesnasjonale foretak (f.eks. SAS) deles opp i forhold til de enkelte lands kapitalinteresser, slik at en som innenlandsk regner en forholdsmessig andel av foretakets utgifter, inntekter, aktiva og passiva. Internasjonale organisasjoner (f.eks. IBRD) regnes som utenlandsk i det land hvor de er lokalisert. Som utlendinger regnes utenlandske turister og andre personer som rent midlertidig oppholder seg i vårt land. Fra denne regel unntas andre staters diplomatiske eller militære representasjon i vårt land som alltid regnes som utenlandsk. Personalstab ved internasjonale organisasjoner regnes som innenlandske i det land hvor de er fast stasjonert.

5. Bruken av standarden

Standarden for gruppering av institusjonelle enheter etter samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner nyttes som en grunnstandard ved statistiske grupperinger for å skille ut brede institusjonelle hovedgrupper med ensartede samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner. For mer detaljerte beskrivelser vil en ofte kombinere standarden med kryssgrupperinger etter andre kjennetegn, f.eks. kontrollerende myndighet, organisasjon, næringstilknytning etc. Det kan også være behov for en mer detaljert gruppering etter hovedfunksjon enn den standardens sektornivå gir. Dette får en ved en videre oppdeling av sektorene etter behov.

VEDLEGG. STANDARD FOR GRUPPERING AV INSTITUSJONELLE ENHETER ETTER
SAMFUNNSØKONOMISKE HOVEDFUNKSJONER

Hoved- sek- torer	Sek- torer	Nivåbetegnelser	Sektorbetegnelser
1		Offentlig forvaltning	
	11	Statsforvaltningen	
	12	Trygdeforvaltningen	
	13	Kommuneforvaltningen	
2		Finansinstitusjoner	
	21	Norges Bank	
	22	Innskøttsfinansierte banker	
	23	Obligasjonsfinansierte banker o.l.	
	24	Andre finansieringsselskaper	
	25	Livsforsikring o.l.	
	26	Skadeforsikring	
3		Ikke-personlige foretak	
	31	Forretningsmessige foretak o.l.	
	32	Ikke-forretningsmessige konsumentorienterte institusjoner o.l.	
4		Personlig næringsdrivende og lønnstakere o.l.	
	41	Personlig næringsdrivende	
	42	Lønnstakere o.l.	
5		Utlandet	

III. DET INSTITUSJONELLE SEKTORSYSTEM I NASJONALREGNSKAP OG FINANS- STATISTIKK

1. Prinsipper for det institusjonelle sektorsystem

Sektorsystemet forutsettes brukt i den institusjonelle del av nasjonalregnskapet, i kredittmarkedstatistikken og i annen finansstatistikk. De statistikkområder som vil bli innpasset i dette sektorsystem er bl.a. inntektsstatistikk, statistikk over fordringer og gjeld og over realkapital og formue inkl. balansestatistikk. Bruken av sektorsystemet krever at det skal være:

- (i) uttømmende, dvs. det skal gi plass for alle institusjonelle enheter som statistikken omfatter,
- (ii) hensiktsmessig ut fra beskrivende synspunkter, dvs. det skal gi en klar og oversiktlig modell av det økonomiske system,
- (iii) hensiktsmessig ut fra analytiske synspunkter, dvs. det skal gruppere opplysningene etter kjennetegnet som er relevante for økonomisk analyse.

Et sektorsystem som tilfredsstillende disse krav får en ved å basere grupperingene på standarden for gruppering av institusjonelle enheter etter samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner. Ved å la hovedinndelingen i sektorsystemet følge denne standard, vil en få sektorer som er bygd opp av enheter karakterisert ved ensartede samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner. Dette er en viktig forutsetning for hensiktsmessig aggregering av de statistiske enheter.

For enkelte sektorer vil det ut fra både beskrivende og analytiske synspunkter være av interesse å få en mer detaljert gruppering etter hovedfunksjon enn den som er gitt i standarden. Som eksempel kan nevnes sektoren Statsforvaltningen hvor det vil være av interesse å få skilt ut bevilgningsregnskapet og andre viktige deler av forvaltningen i undersektorer. Det samme gjelder sektoren Trygdeforvaltningen hvor de enkelte viktige grupper av trygdeordninger bør beskrives i egne undersektorer. For finansinstitusjonene kan de samme synspunkter gjøres gjeldende. De enkelte sektorer i denne gruppe består av grupper av institusjoner hvor funksjonene kan være noe forskjellige, selv om den samfunnsøkonomiske hovedfunksjon er den samme. Sektoren Innskottsfinansierte banker som er bygd opp av gruppene Postgiro, Postsparebanken, Forretningsbanker, Sparebanker og Bankenes sikringsfond, bør således kunne splittes opp i undersektorer.

Det grupperingsprinsipp som er beskrevet foran er utelukkende knyttet til enhetenes samfunnsøkonomiske funksjoner. Et annet forhold som har betydning for enhetenes økonomiske reaksjoner er den kontrollerende myndighet, dvs. den myndighet som i siste instans er bestemmende for de institusjonelle enheters økonomiske disposisjoner. I vårt land vil i alminnelighet eieren ha den kontrollerende myndighet. Visse tendenser går imidlertid i retning av å bryte denne sammenhengen. For visse finansinstitusjoner f.eks. øker statens kontrollerende myndighet dels ved direkte påbud i medhold av lov, dels ved at myndighetene stiller opp retningslinjer for virksomheten, dels ved frivillige avtaler mellom myndighetene og bankene og dels ved offentlig oppnevning av representanter i representantskap og styre. For andre typer av enheter, f.eks. ikke-finansielle foretak, reises det krav om styrerepresentasjon for de ansatte.

Gruppering etter kontrollerende myndighet gir uttrykk for den økonomiske maktfordeling i samfunnet og er av betydelig interesse både for beskrivende og analytiske formål. Dette skyldes bl.a. at motiveringene bak beslutningsprosessen kan være forskjellig for de forskjellige kontrollerende grupper. Dernest er en bl.a. av hensyn til den offentlige planlegging spesielt interessert i å få skilt ut i grupper for seg de enheter som kontrolleres av de offentlige myndigheter.

Gruppering etter kontrollerende myndighet foretas i samsvar med standard for gruppering av institusjonelle enheter etter samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner. Den kontrollerende myndighet, dvs. den myndighet som i siste instans er bestemmende for enhetens økonomiske disposisjoner, henføres til eieren. I de tilfelle hvor en enhet har flere eiere, f.eks. et aksjeselskap, henføres den kontrollerende myndighet til den institusjonelle sektor som representerer aksjemajoriteten (dvs. som eier minst 50 prosent av aksjekapitalen) eller som av andre grunner kan kontrollere styrets sammensetning. I tilfelle ingen bestemt sektor sitter med aksjemajoriteten, blir enheten å gruppere etter den kontrollerende gruppe som er sterkest representert eller etter skjønn.

Ved å foreta en kryssgruppering mellom samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner og kontrollerende myndighet vil en i prinsippet få en symmetrisk matriks hvor standarden for gruppering av institusjonelle enheter etter samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner går inn både i hode og forspalte. En slik detaljert kryssgruppering vil ikke være hensiktsmessig ved oppstilling av det institusjonelle sektorsystem. En har derfor aggregert standardens grupper til følgende hovedgrupper for kontrollerende myndighet:

(i) Statskontroll. Denne gruppe omfatter alle enheter som går inn i sektor 11 i standard for gruppering av institusjonelle enheter etter samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner, og alle institusjonelle enheter kontrollert av denne sektoren. Dette vil være trygdeforvaltningen, visse grupper under finansinstitusjoner, statens forretningsdrift, visse grupper av aksjeselskaper og andre foretak eller datterselskaper av foretak hvor staten har aksjemajoritet eller hvor statens representanter på annen måte har flertall i styret. Denne type kontrollmyndighet ønskes utskilt dels fordi motiveringen bak de økonomiske beslutninger oftest er mer samfunnsøkonomisk orientert enn for andre grupper, dels fordi statsmyndighetene gjennom sine disposisjoner ønsker å påvirke de økonomiske forhold for andre grupper og dels av hensyn til den offentlige planlegging.

(ii) Kommunekontroll. Denne gruppe omfatter enheter som går inn i sektor 13 i standarden og alle institusjonelle enheter kontrollert av denne sektor. Slik sektor 13 er definert, vil det i prinsippet bare være visse grupper under finansinstitusjoner hvor kommunenes representanter har flertall i styret. Også for denne gruppe kontrollerende myndighet gjelder det at de økonomiske disposisjoner oftest er sterkere samfunnsøkonomisk motivert enn for den private sektor.

(iii) Privat innenlandsk kontroll. Denne gruppe omfatter hovedsektor 4 og de deler av hovedsektorene 2 og 3 i standarden som ikke er under offentlig eller utenlandsk kontroll. De økonomiske beslutninger for denne gruppe kontrollmyndighet antas å være sterkt preget av bedriftsøkonomiske og privatøkonomiske motiveringer.

(iv) Utenlandsk kontroll. Gruppen omfatter de deler av hovedsektorene 2 og 3 i standarden som er avdelinger av utenlandske foretak og selskaper med eller datterselskaper av foretak med utenlandsk aksjemajoritet eller hvor utenlandske interesser representerer flertallet i styret. De økonomiske beslutninger som tas av denne gruppe kontrollerende myndighet antas å være sterkt bedriftsøkonomisk motivert på samme måte som gruppen Privat innenlandsk kontroll. På den annen side må en her også vente å finne markerte forskjelligheter dels fordi virksomheten ofte drives i flere land, dels fordi visse beslutninger tas i utlandet og dels fordi finansieringsmulighetene kan være forskjellige fra de innenlandsk kontrollerte grupper.

2. Oversikt over sektorsystemet

Sektorsystemet er beskrevet i vedlegg 1. De to første siffer følger inndelingen i hovedsektorer og sektorer i standard for gruppering av institusjonelle enheter etter samfunnsøkonomiske hovedfunksjoner. Standardsektorene er imidlertid gitt en grov inndeling etter kontrollerende myndighet i tredje siffer. Følgende koder er nyttet:

- 1 Statskontrollert
- 2 Kommunekontrollert
- 3 Privat innenlandsk kontrollert
- 4 Utenlandsk kontrollert

For enkelte sektorer som er kodet som privat kontrollert (f.eks. 253 Livsforsikringsselskaper m.v. og 263 Skadeforsikring) forekommer også andre kontrollerende myndigheter (kommuner og utlandet). Da disse ikke-privatkontrollerte institusjoner driver en relativt beskjeden virksomhet, har en ikke funnet det hensiktsmessig å skille dem ut som egne sektorer. Derimot er de spesifisert som egne undersektorer. Undersektorer og delsektorer er markert i fjerde og femte siffer. Denne gruppering er basert på en mer nyansert spesifisering av institusjonenes funksjoner.

3. Definisjoner

1111 Statskassen. Sektoren avgrenses slik at Statens balansekonto i det trykte statsregnskap er sektorens balanse. Driftsregnskapet deles i Statens bevilgningsregnskap, Forskotts- og depositakonti og Statens særregnskap. Den siste regnskapsdel består dels av driftsmessige poster som føres rett på balansekonto og dels av nødvendige korreksjoner for å få alle skatter, avgifter og sunsidier etc. inn på Statsforvaltningens driftsregnskap.

1112 Departementenes fond. Sektoren omfatter tre grupper av fond, Fond forvaltet av Finansdepartementet, Fond forvaltet av Kirke departementet og Fond forvaltet av andre departementer. Hvert år gis det ut en stortingsmelding "Offentlige fond m.m. Beretning og regnskap" hvor det er tatt inn både særregnskap for hvert enkelt fond og generalregnskap for hele fondsmassen.

1113 Prisreguleringsfondene. Sektoren omfatter Prisdirektoratets fond og Kraftførfondet. Det gis ut en årlig stortingsmelding med regnskap og beretning for disse fond.

1114 Statens pensjonskasser. Sektoren omfatter Statens pensjonskasse, Den norske enkekasse, Pensjonsordningen for statsråder, Statsbanenes pensjonskasse, Statsbanenes hjelpekasse og Hovedbanens hjelpekasse. Sektoren plasseres under Statskassen fordi disse pensjonsordninger ikke er bygd opp etter kapitaloppsamlingsprinsippet.

1115 Skatteoppkrevere. Sektoren dekker regnskapene for skatteinnbetaling til kemner/kommunekasserer i egenskap av skatteoppkrever, fordeling av skatten mellom stat, trygder og kommuner og plasseringen av de beløp som er innbetalt, men ikke overført på regnskapstidspunktet.

1116 Offentlige, ikke-forretningsmessige institusjoner. Sektoren omfatter A/S Norsk Tipping og Forskningsrådene.

1212 Andre pensjonstrygder. Denne sektor omfatter Barnetrygden, Krigspensjoneringen for militærpersoner og sivilpersoner, Pensjonstrygden for apotekeretaten, Pensjonstrygden for fiskere, Pensjonstrygden for sjømenn, Pensjonstrygden for skogsarbeidere og Yrkesskadetrygden.

1213 Syketrygden. Sektoren omfatter Syketrygden, lokale trygdekasser, Godkjente, private sykekasser, Jernbanens sykekasser, Trygdekassen for sjømenn i utenriksfart og Syketrygdens reguleringsfond.

1214 Arbeidsløsetrygden. Sektoren omfatter Arbeidsløsetrygden, lokale fond, Arbeidsløsetrygden for sjømenn i utenriksfart, Arbeidsløsetrygdens riksreservefond og Arbeidsløsetrygdens tiltaksfond for fylkene.

1321 Kommuner. Denne sektor omfatter regnskapene for kommunekasser inkl. forretningsdriften og eventuelle lånefond, bedrifter med særregnskap, kommunale aksjeselskaper og felleskommunale foretak.

1322 Kommunale legater m.v. omfatter legater, gavefond m.v. som forvaltes av kommunene, men som ikke tas med i kommunenes regnskaper.

231 Statsbanker omfatter Den norske industribank A/S, Den norske stats husbank, Distriktenes utbyggingsfond, Norges kommunalbank, Statens fiskarbank, Statens landbruksbank og Statens lånekasse for studerende ungdom.

2331 Realkredittforeninger. Denne sektor omfatter De norske Bykredittforeninger, Den norske Hypotekforening for 2. pr. pantelån, Kjøpmennenes Kredittforening, Norges Hypotekforening for Næringslivet, Norges Kredittforening for Land- og Skogbruk, Norges Landhypotekforening for 2. pr. pantelån, og Norges Bolighypotekforening for 3. pr. pantelån.

2332 Skipsfinansieringsinstitutter omfatter Låneinstituttet for skipsbyggeriene mot 2. pr. pant i skip A/S, Norges Skipshypotek A/S, Norges

Skipshypotekforening, Norsk Skips Hypotekbank A/S og Redernes Skipskredittforening.

2333 Andre private obligasjonsfinansierte kredittinstitusjoner omfatter A/S Forretningsbankenes Finansierings- og Eksportkredittinstitutt, A/S Næringskreditt, Sparebankenes Obligasjonskasse A/S og A/S Strukturfinans.

243 Andre private finansieringsselskaper m.v. Sektoren omfatter finansieringsinstitutter for avbetalingshandel, Sentralkassen for Bøndernes Driftskreditt, factoring selskaper, investeringsselskaper og andre private finansieringsselskaper som ikke finansierer sin virksomhet over obligasjonsmarkedet.

2431 Finansieringsselskaper defineres som institusjoner som skaffer seg kapital med aksjetegning og andre former for innlån enn bankinnskott og ihendehaverobligasjonslån og som har til formål å tilføre næringslivet kreditter i form av direkte utlån, ved diskontering av avbetalingskontrakter (institutter for finansiering av avbetalingshandel), ved oppkjøp av fakturaer for inkasso (factoring selskaper) eller på annen måte. Sentralkassen for Bøndernes Driftskreditt tas med under denne undersektor.

2432 Investeringsselskaper omfatter institusjoner som skaffer seg kapital ved aksjetegning eller salg av andeler og som har til formål å plassere midlene i aksjer eller ihendehaverobligasjoner med sikte på å gjøre de innskutte midler mest mulig utbyttebringende.

24321 Lukkede investeringsselskaper defineres som investeringsselskaper med fast kapital (aksjeselskaper og andelslag med begrenset ansvar).

24322 Åpne investeringsselskaper defineres som investeringsselskaper med varierende kapital (sameier hvor innskottskapitalen betraktes som eierkapital).

2531 Livsforsikringsselskaper omfatter livsforsikringsselskaper under Forsikringsrådets kontroll.

2532 Kommunale pensjonsfond og pensjonskasser omfatter kommunale pensjonsfond utenom de kommunale regnskaper og kommunale pensjonskasser.

2533 Private pensjonsfond og pensjonskasser omfatter pensjonsfond og -kasser under Forsikringsrådets kontroll og spesielle pensjons- og stønadsordninger opprettet av NAF/LO i forbindelse med tariffoppgjør.

26311 Skadeforsikringsselskaper omfatter norske skadeforsikringsselskaper under Forsikringsrådets kontroll.

26312 Gjensidige brannkasser o.l. omfatter lokale gjensidige brannkasser o.l. utenfor Forsikringsrådets kontroll.

26313 Annen skadeforsikring omfatter Norges Brannkasse, Den norske krigsforsikring for skip og Statens varekrigsforsikring.

2632 Utenlandske skadeforsikringsselskaper omfatter den norske del av forretningen ved utenlandske skadeforsikringsselskaper under Forsikringsrådets kontroll.

3111 Statens forretningsdrift omfatter bedrifter ført under statens forretningsdrift i statsregnskapet.

3112 Andre statsforetak omfatter dels de rene statsforetak hvor staten sitter med hele aksje- eller andelskapitalen, og dels de blandede statsaksjeselskaper hvor staten eier minst 50 prosent av aksjekapitalen eller på annen måte har flertall i styret.

3131 Forretningsmessige foretak omfatter aksjeselskaper og andre ikke-personlige foretak under privat innenlandsk kontroll som har til formål på forretningsmessig basis å produsere og omsette sine produkter.

3132 Ikke-forretningsmessige produsentorienterte institusjoner o.l. omfatter private institusjoner o.l. som på ikke-forretningsmessig basis har til formål å yte næringslivet tjenester.

314 Utenlandskkontrollerte foretak omfatter avdelinger av utenlandske foretak i Norge, aksjeselskaper som direkte (ved utenlandsk aksjemajoritet) eller indirekte (ved utenlandsk kontroll av moderselskap) står under utenlandsk kontroll.

323 Ikke-forretningsmessige konsumentorienterte institusjoner o.l. omfatter organisasjoner, institusjoner og foreninger etc. som på ikke-forretningsmessig basis har til formål å yte tjenester til private konsumenter.

413 Personlig næringsdrivende. Sektoren omfatter husholdninger hvor minst 50 prosent av hovedpersonens inntekt kommer fra drift av et personlig foretak. Sektoren omfatter såvel husholdningene som foretakene.

4231 Lønnstakere omfatter husholdninger hvor minst 50 prosent av hovedpersonens inntekt kommer fra lønnsinntekt. Sektoren omfatter såvel husholdningene som eventuelle foretak som drives som binæring.

4232 Andre inntektstakere omfatter husholdninger hvor minst 50 prosent av hovedpersonens inntekt kommer fra pensjoner, trygder og formuesinntekt¹⁾.

1) I tilfelle verken næringsinntekt, lønnsinntekt eller pensjon/formuesinntekt utgjør 50 prosent, grupperes husholdningen etter den største inntektsandel eller etter skjønn. Når det foreligger endelige internasjonale anbefalinger for definisjoner av de personlige sektorer, vil en foretak en tilpassing av de norske definisjoner.

42321 Formuesinntektstakere omfatter husholdninger i undersektoren Andre inntektstakere hvor rente og utbytteinntekter utgjør hovedpersonens største inntektskomponent.

42322 Pensjonsinntektstakere omfatter husholdninger i undersektoren Andre inntektstakere hvor pensjonsytelser fra offentlige og private pensjonskasser og -fond og private forsikringsselskaper, eller direkte pensjonsytelser fra tidligere arbeidsgiver utgjør hovedpersonens største inntektskomponent.

42323 Trygdeinntektstakere omfatter husholdninger i undersektoren Andre inntektstakere hvor trygdeytelser fra folketrygden eller andre offentlige trygdeordninger utgjør hovedpersonens største inntektskomponent.

42324 Skoleelever og studenter omfatter skoleelever og studenter med egen husholdning.

5. Utlandet. Sektoren omfatter alle personer, foretak og institusjoner utenfor landets grenser som har økonomisk tilknytning til norske institusjonelle enheter. Som utenlandsk regnes dessuten utenlandsk diplomatisk og militær representasjon i landet, utenlandske turister og avdelinger av norske foretak som driver virksomhet i utlandet.

4. Jamføring med SNA-sektorsystemet i den institusjonelle del av nasjonalregnskapet

I tabell 5.1 i det trykte SNA-dokument (s. 78 og 79) er det anbefalt følgende sektorsystem:

1. Non-Financial enterprises, corporate and quasi-corporate
 - a. Private enterprises
 - (i) Corporations, co-operatives etc.
 - (ii) Unincorporated enterprises owned by non-residents
 - (iii) Important partnership or large sole proprietorship owned by residents with separate and complete accounts (quasi-corporate enterprises)
 - (iv) Private non-profit institutions mainly serving business enterprises
 - b. Public enterprises
 - (i) Incorporated public corporations with separate and complete accounts
 - (ii) Large unincorporated enterprises (government enterprises) which sell their production to the public. Accounts only working balances and business accounts receivable and payable
2. Financial institutions
 - a. The central bank
 - b. Other monetary institutions. Banks which have liabilities in the form of deposits payable on demand. Should be classified into privately controlled and publicly controlled institutions
 - c. Insurance companies and pension funds. Life and non-life assurance which engage in financial transactions in the capital market. Social security arrangements and pension arrangements which do not include a separately organized fund are excluded. Should be classified into privately controlled and publicly controlled institutions.
 - d. Other financial institutions. Building and loan associations, private savings banks, public lending institutions, credit unions, hire-purchase finance companies, investment companies etc. Should be broken down into privately controlled and publicly controlled institutions.

3. General Government

a. Central government

- (i) Ordinary and extraordinary budgets and extra-budgetary funds controlled by the central government
- (ii) Non-profit institutions controlled by the central government
- (iii) Government enterprises mainly producing goods and services for the government itself or on a small scale selling goods and services to the public
- (iv) Public lending and saving bodies financially integrated with the government

b. State and local government. Defined in the same way as general government.

c. Social security funds. Schemes controlled by the public authorities for purpose of providing social security benefits for the community or large sections of the community. The schemes should be separately organized keeping complete accounts. Pension schemes for government employees should be excluded.

4. Private non-profit institutions serving households. Institutions furnishing educational, health, cultural, recreational and other social and community services to households free of charge or at sales prices which do not fully cover their costs of production. Commercial activities are included.

5. Households, including private non-financial unincorporated enterprises.

- a. Households headed by an owner of unincorporated enterprises or quasi-corporate enterprises.
- b. Households headed by an employee.
- c. Households headed by persons in other status and small social clubs.

Dette sektorsystem avviker fra den norske utforming på følgende punkter:

- (i) Rekkefølgen av sektorene er forskjellig.
- (ii) Kommuner vil i det norske system også omfatte kommuneforetak som er av en slik art at de etter anbefalingen burde skilles ut som en egen sektor. De regnskapsforskrifter som vil bli gjort gjeldende, er utformet på en slik måte at en ikke har funnet det hensiktsmessig å skille ut bedriftene.

- (iii) Hovedsektoren Finansinstitusjoner er i det norske system sterkere oppdelt enn i SNA-anbefalingen. Sektorene kan imidlertid konsolideres slik at en oppnår jmførbarhet.
- (iv) Hovedsektoren Ikke-personlige foretak avviker fra den tilsvarende SNA-sektor ved at:
 - (a) Personlige selskaper og store personlige foretak med egne regnskaper er ikke skilt ut fra sektoren Personlige foretak og tatt med i sektoren Ikke-personlige foretak. Dette avvik kan ikke korrigeres ved konsolidering.
 - (b) Utenlandsk kontrollerte ikke-personlige foretak er skilt ut i en egen gruppe. Dette avvik kan korrigeres ved konsolidering.
 - (c) Ikke-forretningsmessige konsumorienterte institusjoner o.l. er tatt med i denne hovedsektor i stedet for å nytte en egen hovedsektor. I den utstrekning sektoren er spesifisert, kan en korrigere for avviket ved subtraksjon.

På alle andre områder vil sektorinndelingen i de to systemer i det vesentlige falle sammen.

VEDLEGG 1. DET INSTITUSJONELLE SEKTORSYSTEM

Hoved sek- torer	Sek- torer	Under- sek- torer	Del- sek- torer	Nivåbetegnelser	Sektorbetegnelser
1				Offentlig forvaltning	
	111			Statsforvaltningen	
		1111		Statskassen	
			11111	Statens bevilgningsregnskap	
			11112	Forskotts- og depositakonti	
			11113	Statens særregnskap	
		1112		Departementenes fond	
		1113		Prisreguleringsfondene	
		1114		Statens pensjonskasser	
		1115		Skatteopprevere	
		1116		Offentlige, ikke-forretningsmessige institusjoner	
	121			Trygdeforvaltningen	
		1211		Folketrygden	
		1212		Andre pensjonstrygder	
		1213		Syketrygden	
		1214		Arbeidsløsetrygden	
	132			Kommuneforvaltningen	
		1321		Kommuner	
		1322		Kommunale legater m.v.	
2				Finansinstitusjoner	
	211			Norges Bank	
	221			Postgiro og Postsparebanken	
		2211		Postgiro	
		2212		Postsparebanken	
	223			Forretnings- og sparebanker	
		2231		Forretningsbanker	
		2232		Sparebanker	
		2233		Bankenes sikringsfond	
	231			Statsbanker	
	233			Private obligasjonsfinansierte kredittinstitusjoner	
		2331		Realkredittforeninger	
		2332		Skipsfinansieringsinstitutter	
		2333		Andre private obligasjonsfinansierte kredittinstitusjoner	
	243			Andre private finansieringsselskaper m.v.	
		2431		Finansieringsselskaper	
		2432		Investeringsselskaper	
			24321	Lukkede investeringsselskaper	
			24322	Åpne investeringsselskaper	
	253			Livsforsikringsselskaper m.v.	
		2531		Livsforsikringsselskaper	
		2532		Kommunale pensjonsfond og pensjonskasser	
		2533		Private pensjonsfond og pensjonskasser	

(forts.)

Hoved- sek- torer	Sek- torer	Under- sek- torer	Del- sek- torer	Nivåbetegnelser	Sektorbetegnelser
-------------------------	---------------	-------------------------	-----------------------	-----------------	-------------------

2 (forts.)

263 Skadeforsikring

2631 Norske skadeforsikringsselskaper m.v.

26311 Skadeforsikringsselskaper

26312 Gjensidige brannkasser o.l.

26313 Annen skadeforsikring

2632 Utenlandske skadeforsikringsselskaper

3 Ikke-personlige foretak¹⁾

311 Statsforetak

3111 Statens forretningsdrift

3112 Andre statsforetak

313 Private innenlandskkontrollerte foretak o.l.

3131 Forretningsmessige foretak

3132 Ikke-forretningsmessige produsentorienterte institusjoner o.l.

314 Utenlandsk kontrollerte foretak

323 Ikke-forretningsmessige konsumentorienterte institusjoner o.l.

4 Personlig næringsdrivende og lønnstakere o.l.

413 Personlig næringsdrivende²⁾

423 Lønnstakere o.l.

4231 Lønnstakere

4332 Andre inntektstakere

42321 Formuesinntektstakere

42322 Pensjonsinntektstakere

42323 Trygdeinntektstakere

42324 Skoleelever og studenter

42325 Andre

5 Utlandet³⁾

1) Inntil det foreligger tilfredsstillende statistikk for sektor 323 Ikke-forretningsmessige konsumentorienterte institusjoner o.l. nyttes følgende gruppering:

3 Ikke-personlige foretak

311 Statsforetak

3111 Statens forretningsdrift

3112 Andre statsforetak

313 Private innenlandskkontrollerte foretak

3131 Forretningsmessige foretak

3132 Ikke-forretningsmessige foretak, institusjoner o.l.
31321 Ikke-forretningsmessige produsentorienterte institusjoner

31322 Ikke-forretningsmessige konsumentorienterte institusjoner o.l.

314 Utenlandskkontrollerte foretak

2) Omfatter også eierens husholdning.

3) Denne hovedsektor forutsettes splittet opp etter behov i de ulike typer statistikker uten at det fastsettes noen fast gruppering i sektorsystemet.

VEDLEGG 2. DET TIDLIGERE SEKTORSYSTEM I KREDITTMARKEDSTATISTIKKEN (1966)

A. Offentlig forvaltning

1. Statskassen
2. Statsforvaltningens fond
 - a. Finansdepartementets fond
 - b. Kirke- og undervisningsdepartementets fond
 - c. Prisreguleringsfondene
 - d. Arbeidsløysetrygdas tiltaksfond for fylkene
 - e. Statens pensjonskasser m.v.
 - f. Skatteoppkrevere
3. Sosiale trygder
 - a. Sentrale trygder forvaltet av Rikstrygdeverket
 - b. Sykestrygden
 - c. Arbeidsløysetrygden
 - d. Pensjonstrygden for sjømenn
4. Kommuneforvaltningen

B. Finansinstitusjoner

1. Norges Bank
2. Postgiro og Postsparebanken
3. Statsbanker
4. Forretnings- og sparebanker
 - a. Forretningsbanker
 - b. Sparebanker
5. Andre kredittinstitusjoner
 - a. Kredittforeninger o.l.
 - (i) Realkredittforeninger
 - (ii) Skipshypotekforeninger
 - (iii) Andre
 - b. Private finansieringsselskaper
6. Forsikring
 - a. Livsforsikringsselskaper
 - b. Private pensjonskasser
 - c. Private pensjonsfond
 - d. Kommunale pensjonskasser og -fond
 - e. Fellesordningen for Tariffestet Pensjon
 - f. Skadeforsikringsselskaper
 - g. Andre forsikringsinstitusjoner

C. Andre innenlandske sektorer

1. Statsforetak
 - a. Statens forretningsdrift
 - b. Andre statsforetak
2. Kommuneforetak
 - a. Kommunal forretningsdrift og kommunale aksjeselskaper
 - b. Felleskommunale foretak
3. Andre norske sektorer

D. Utlandet

IV. NÆRINGSGRUPPERING AV FORETAK TIL BRUK FOR KREDITTMARKEDSTATISTIKKEN

1. Bruksområde

Denne næringsgrupperingen skal brukes i kredittmarkedstatistikken ved gruppering av fordrings- og gjeldsposter (f.eks. utlån og bankinnskott) etter debtors eller kreditors næringssektor. Næringsgrupperingen er lagt opp slik at den passer for gruppering av de debitorer og kreditorer som går inn i foretakssektorene i det institusjonelle sektorsystem, dvs. hovedsektoren Ikke-personlige foretak og sektoren Personlig næringsdrivende. Debitorer og kreditorer som går inn i hovedsektorene Offentlig forvaltning og Finansinstitusjoner og sektoren Lønnstakere o.l., faller utenom næringsgrupperingen.

2. Den statistiske enhet

I denne næringsgruppering skal i prinsippet foretaket eller den gruppe foretak som står under felles ledelse (konsern) være den statistiske enhet. Med foretak menes den besluttede økonomiske enhet, dvs. det enkelte aksjeselskap, andelslag, ansvarlig selskap eller personlig firma. For personlige firma skal eier og virksomhet sees under ett som en enhet.

3. Foretakets næring

Et foretak kan være bygd opp av en eller flere bedrifter som driver virksomhet i ulike næringer (f.eks. et bakeri med utsalg). Det er da foretakets hovednæring som skal være avgjørende for grupperingen. Med hovednæring forstås en eller de bedrifter i samme næring som har størst andel av foretakets samlede bearbeidingsverdi. Hvis bearbeidingsverdien vanskelig kan fastslås, kan andre indikatorer som næringens andel av samlet sysselsetting eller av utbetalt lønn være veiledende for grupperingen.

4. Næringssektorenes innhold

En oversikt over næringsgrupperingen er gitt i vedlegg 1. I det følgende gis det en del eksempler på hvilke virksomhetstyper de enkelte næringssektorer skal omfatte.

11, 12 Jordbruk og skogbruk: Gardsbruk, gartneri, husdyrhold, pelsdyrfarmer, reindrift, skogbruk og jakt.

13 Fiske: Fiske, fiskeutklekning, selfangst og hvalfangst.

2. Bergverksdrift: Bryting av kull og malm, sandtak, torvtak, søking etter og utvinning av mineralolje og naturgass.

31 Produksjon av næringsmidler, drikkevarer og tobakksvarer: Slakterier, meierier, preservering og foredling av kjøtt, fisk, grønnsaker og frukt, sildoljefabriker, trandamperier, margarinfabriker og annen utvinning og foredling av animalsk og vegetabilsk olje og fett, møller, bakerier, potetmjølfabriker, sjokolade- og sukkervarefabriker, framstilling av førstoffer, brennerier, vinfabriker, bryggerier, mineralvannfabriker og tobakksfabriker.

32 Produksjon av tekstilvarer, bekledningsvarer, lær og lærvarer: Tekstilindustri, etterbehandling av tekstiler, trikotasjefabriker, teppefabriker, taufabriker, framstilling av sjoddi, oljede tekstiler og linoleum, konfeksjonsindustri, hanske-, hatte- og luefabriker, framstilling av undertøy, sengeutstyr og andre ferdigvarer av tekstiler, garverier, lærfabriker, skofabriker, pelsberedning, buntmakerier og framstilling av andre utstys- og bekledningsvarer av lær, skinn eller plastik.

33 Produksjon av trevarer: Sagbruk, høvlerier, treimpregnering, produksjon av ferdige hus, bygningsartikler av tre, kasse- og tønnefabriker, ramme- og møblerefabriker og produksjon av møbler og innredning av tre.

341 Treforedling: Framstilling av tremasse, cellulose, wallboard-plater, papir- og pappvarer.

342 Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet: Aviser, forlag, trykkerier, bokbinderier, klisjéanstalter, litografiske bedrifter, og annen grafisk industri.

35 Produksjon av kjemiske råvarer og produkter, og produkter av mineralolje, kull, gummi og plast: Framstilling av kjemikalier, kunstgjødsel, plantevernsmidler, insektmidler, syntetiske fibrer og plastmaterialer, maling- og lakkfabriker, medisinfabriker, framstilling av kosmetikkvarer, rengjøringsmidler, ammunisjonsfabriker, trekull- og tjærefabriker, oljeraffinerier, koksverk, foredling av produkter av petroleum og kull, gummivare- og plastvarefabriker.

36 Produksjon av mineralske produkter: Porselens- og fajansefabriker, framstilling av glass og glassvarer, teglverk, sementfabriker, framstilling av isolasjonsmaterialer av stein- og glassull.

37 Produksjon av metaller: Jern- og stålverk, ferrolegeringsverk, aluminiumsverk.

3841 Bygging av fartøyer: Nybygg og reparasjoner av skip.

38 Produksjon av metallvarer, maskiner og transportmidler (utenom fartøyer): Husholdningsartikler av jern eller metall, verktøy og redskaper, bygningsartikler, jern- og stålkonstruksjoner, emballasje, skruer og beslag, trådtrekkerier, fornklingsanstalter, produksjon av maskiner av alle slag, elektriske apparater, kabler og utstyr, produksjon av transportmidler av alle slag (unntatt skip), produksjon av instrumenter, optiske artikler, fotografiske artikler og ur.

39 Industriproduksjon ellers: Gull-, sølvvare- og plettvareindustri, produksjon av musikkinstrumenter, sportsutstyr, leketøy, lampeskjermer.

4. Kraft- og vannforsyning: Elektrisitetsverk, gassverk og vannverk.

5. Bygge- og anleggsvirksomhet: Entreprenører, byggmestere og selvstendige bygningshåndverkere.

61, 62 Engros- og detaljhandel: Engros-, detalj- og kommisjonshandel, agenturvirksomhet.

63 Restaurant- og hoteldrift: Hoteller, kaféer, restauranter, campingplasser og moteller.

7121 Utenriks sjøfart: Last- eller passasjertrafikk mellom norsk og utenlandsk havn eller mellom utenlandske havner.

71, 72 Annen transport, lagring, post og telekommunikasjoner: Jernbanedrift, trailer- og rutebiltdrift, sporveisselskap, drosjeeiere, innenriks sjøfart, luftfart, lagring, post, telegraf, telefon.

8. Finansiering, eiendomsdrift og tjenesteyting til næringslivet: Fonds- og forsikringsmeglere, bankierer og annen finansieringsvirksomhet som ikke går inn i sektoren Finansinstitusjoner i det institusjonelle sektorsystem, selskaper og personforetak som driver bolig- og forretningsbygg til utleie, eiendomsmeglere, konsulentvirksomhet og annen tjenesteyting for næringslivet som arkitektfirmaer, advokatfirmaer, revisjonsfirmaer, EDB-sentraler, reklamebyråer og leasingfirmaer.

9. Offentlig og personlig tjenesteyting: Foretak som driver undervisnings- eller forskningsvirksomhet, leger, tannleger og veterinærer, institusjoner og foreninger med velferdsmessige og humanitære formål, arbeidsgiveres og arbeidstakeres faglige organisasjoner, religiøse organisasjoner, kinoer, teatre, radio og televisjon, biblioteker og muséer, annen virksomhet for rekreasjon og underholdning, reparasjonsverksteder for biler og andre varige forbruksgoder, vaskerier og renserier, personlig tjenesteyting i hjemmene, frisørsalonger, fotografer, begravellesbyråer.

5. Avvik mellom den nye og den tidligere næringsgruppering i kreditt-
markedstatistikken

Ved omlegging fra den tidligere til den nye næringsgruppering bør en være merksam på følgende endringer:

31 Produksjon av næringsmidler, drikkevarer og tobakksvarer: Framstilling og behandling av animalsk og vegetabilsk olje og fett er flyttet fra den tidligere sektor 5 g: Kjemisk industri, kull- og mineraloljeforedling. Dette gjelder bl.a. sildoljefabrikker, trandamperier og margarinfabrikker.

32 Produksjon av tekstilvarer, bekledningsvarer, lær og lærvarer: Reparasjonsverksteder er flyttet til sektor 9: Offentlig og personlig tjenesteyting. På den annen side omfatter sektor 32 garverier, pelsberedning og lærwarefabrikker som tidligere var tatt med under sektor 5 f: Lær- og gummivareindustri. Denne sektor er nå sløyfet.

35 Produksjon av kjemiske råvarer og produkter, og produkter av mineralolje, kull, gummi og plast: Framstilling og behandling av animalsk og vegetabilsk olje og fett er flyttet til sektor 31: Produksjon av næringsmidler, drikkevarer og tobakksvarer. På den annen side er gummivare- og plastvarefabrikasjon inkludert. Denne virksomhet gikk tidligere inn i gruppe 5 f: Lær- og gummivareindustri som nå går ut.

38 Produksjon av metallvarer, maskiner og transportmidler: Denne sektor omfatter nå de tidligere sektorer 5 j: Jern-, metallvare- og maskinindustri, 5 k: Elektroteknisk industri og 5 m: Annen transportmiddelindustri. De to siste sektorer går følgelig ut som egne næringssektorer. Reparasjonsverksteder for varige forbruksgoder flyttes til sektor 9: Offentlig og personlig tjenesteyting.

63 Restaurant- og hotelldrift: Dette er en ny sektor som er skilt ut fra den tidligere sektor 13: Andre tjenesteytende foretak.

7121 Utenriks sjøfart: Denne sektor er skilt ut fra den tidligere sektor 11: Sjøtransport (inkl. hvalfangst) som nå utgår. Hvalfangst tas med i sektor 13: Fiske, og innenriks sjøtransport tas med i sektor 72, 71: Annen transport m.v.

8. Finansiering, eiendomsdrift og tjenesteyting til næringslivet: Denne sektor svarer til den tidligere sektor 10: Boliger og forretningsbygg til utleie i den utstrekning sektoren bare dekket boligselskaper (borettslag) og gårdeiere som hadde utleie av boliger og forretningsbygg som næring. Sektor 8 omfatter dessuten meglervirksomhet og finansieringsvirksomhet utenom

de egentlige finansinstitusjoner og foretak som har til formål å yte tjenester til næringslivet. Disse foretak ble tidligere ført under sektor 13: Andre tjenesteytende foretak.

9. Offentlig og personlig tjenesteyting: Denne sektor svarer til den tidligere sektor 13: Andre tjenesteytende foretak med de unntak og tilføyelser som er nevnt ovenfor. Følgende næringsvirksomhet tas med under andre sektorer: Restaurant- og hotelldrift (sektor 62), finansieringsvirksomhet og tjenesteyting til næringslivet (sektor 8). Derimot inkluderer sektor 9 reparasjonsverksteder for forbruksgoder som tidligere var tatt med under ulike sektorer.

6. Næringsgrupperingens tilknytning til den internasjonale standard for næringsgruppering

Næringsgrupperingen følger hovedgrupperingen i den internasjonale standard for næringsgruppering som er utarbeidd av FN¹⁾. Når det gjelder undergruppene, dvs. næringsgrener og næringsgrupper, er det gjort følgende tillemping:

- a. Næringsgren 11 Jordbruk og næringsgren 12 Skogbruk er slått sammen i en sektor.
- b. Næringsgren 34 Treforedling, grafisk produksjon og forlagsvirksomhet er splittet i to sektorer: 341 Treforedling og 342 Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet.
- c. Næringsgren 38 Produksjon av metallvarer, maskiner og transportmidler er splittet i 3841 Bygging av fartøyer og 38 Produksjon av metallvarer, maskiner og transportmidler.
- d. Næringsgren 61 Engroshandel og 62 Detaljhandel er slått sammen i en sektor.
- e. Fra næringsgren 71 Transport og lagring er undergruppe 7121 Utenriks sjøfart skilt ut som egen sektor. Resten av næringsgren 71, dvs. Annen transport og lagring og næringsgren 72 Post og telekommunikasjoner er slått sammen til en sektor.

1) International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC).

VEDLEGG 1. NÆRINGSGRUPPERINGENS SEKTORINNDELING

Sektor	Under- sektor	Nivåbetegnelser	Sektorbetegnelser
1		Jordbruk, skogbruk og fiske	
	11, 12	Jordbruk og skogbruk	
	13	Fiske	
2		Bergverksdrift	
3		Industri	
	31	Produksjon av næringsmidler, drikkevarer og tobakksvarer	
	32	Produksjon av tekstilvarer, bekledningsvarer, lær og lærvarer	
	33	Produksjon av trevarer	
	341	Treforedling	
	342	Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	
	35	Produksjon av kjemiske råvarer og produkter, og produkter av mineralolje, kull, gummi og plast	
	36	Produksjon av mineralske produkter	
	37	Produksjon av metaller	
	3841	Bygging av fartøyer	
	38	Produksjon av metallvarer, maskiner og transportmidler (utenom fartøyer)	
	39	Industriproduksjon ellers	
4		Kraft- og vannforsyning	
5		Bygge- og anleggsvirksomhet	
6		Engros- og detaljhandel, restaurant- og hotelldrift	
	61, 62	Engros- og detaljhandel	
	63	Restaurant- og hotelldrift	
7		Transport, lagring, post og telekommunikasjoner	
	7121	Utenriks sjøfart	
	71, 72	Annen transport, lagring, post og telekommunikasjoner	
8		Finansiering, eiendomsdrift og tjenesteyting til næringslivet	
9		Offentlig og personlig tjenesteyting	

VEDLEGG 2. DEN TIDLIGERE NÆRINGSGRUPPERING I KREDITTMARKEDSTATISTIKKEN

1. Jordbruk og skogbruk
2. Fiske m.v.
3. Bergverksdrift
4. Industri
 - a) Næringsmiddel-, drikkevare- og tobakksindustri
 - b) Tekstil- og bekledningsindustri m.v.
 - c) Tre-, møbel- og innredningsindustri
 - d) Treforedlingsindustri
 - e) Grafisk industri, forlag m.v.
 - f) Lær- og gummivareindustri
 - g) Kjemisk industri, kull- og mineraloljeforedling
 - h) Jord- og steinvareindustri
 - i) Primær jern- og metallindustri
 - j) Jern-, metallvare- og maskinindustri
 - k) Elektroteknisk industri
 - l) Skipsindustri
 - m) Annen transportmiddelindustri
 - n) Diverse industri
5. Bygge- og anleggsvirksomhet
6. Kraft- og vannforsyning
7. Varehandel
8. Boliger og forretningsbygg til utleie
9. Sjøtransport og hvalfangst
10. Annen samferdsel
11. Annen tjenesteyting
12. Andre næringer
13. Private forbrukere